

Motion till riksdagen 2011/12:C402

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)**

Ändring i namnlagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring i namnlagen.

Motivering

Många lagar har rötter långt tillbaka i tiden och är tydligt influerade av det rättsläge och de samhälleliga normer som gällde då. Ett exempel på en sådan lag är namnlagen. Längre tillbaka i tiden behöll i de flesta fall såväl kvinnor som män sina efternamn hela livet men i och med den reform med fasta efternamn som skedde under slutet av 1800-talet blev normen den att kvinnan vid giftermål kom att ta makens namn. Nu har läget än en gång blivit ett annat och idag är det återigen vanligt att kvinnan behåller sitt efternamn vid giftermål. Ibland kan det till och med vara så att mannen tar sin hustrus efternamn. Därtill är det mycket vanligare att människor idag lever tillsammans utan att vara gifta.

Det blir också vanligare med relationer över nationsgränserna där olika namnkulturer möts och förs vidare till gemensamma barn. Föräldrar med rötter i exempelvis Sverige respektive Brasilien kan ha önskemål om att gemensamma barn ska ha namn från båda sidorna av familjen, kanske med anledning av ett eventuellt dubbelt medborgarskap.

Vid giftermål vill ibland den ena parten behålla sitt eget efternamn och därutöver lägga till makens eller makans efternamn för att alla medlemmar i familjen ska ett gemensamt namn. I praktiken har de ett dubbelnamn och när de sedan får barn vill de ofta att barnen ska få samma namnkonstruktion. Då visar det sig att mellannamnet inte får ärvas utan bara efternamnet.

I praktiken kan det leda till att syskon får olika efternamn. Om en kvinna när hon gifter sig behåller sitt eget efternamn får barnet kvinnans och mannens efternamn. Om kvinnan senare bestämmer sig för att lägga till mannens

Fel! Okänt namn på

efternamn (t.ex. för att förenkla en flytt utomlands) får de syskon som föds efter det enbart mannens efternamn. Så länge föräldrarna hade olika efternamn var det okej för barnen att få två efternamn, men när mamman tog pappans efternamn förvandlades hennes gamla efternamn till ett mellannamn. Eftersom mellannamn inte går att ärva får syskonen olika efternamn. Under tiden som översynen av namnlagen pågår hamnar familjer i dilemma kring sina barns namn.

En översyn av namnlagen har inletts. En sådan översyn är efterlängtd av många och det är angeläget att processen skyndas på. Det vore önskvärt om man i den utredning som pågår även kunde hitta en lösning på den situation rörande mellannamnens status som läget ser ut idag så att de mellannamn som i dag finns framöver kan omvandlas till efternamn om bäraren så önskar. Då skulle barnet vid beslut kunna få båda föräldrarnas efternamn, och gifta par skulle kunna ha båda makarnas efternamn.

Stockholm den 4 oktober 2011

Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(M)